

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyitlterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, lemeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor.
Fél évre 4 kor.
Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Nyitlteré pettóóra 50 fillér.

Felolós szerkesztő:
ZRINYI KÁROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF.

Kiadó és lapfajdosos:
STRAUSZ SÁNDOR.

Kultúrúnnep Muraközben.

Balás Béla dr. főispán diadalutja.

Felejthetetlen eseménynek volt színhelye Muraköz a lezajlott héten. Hosszú sorozata az ünnepélyeknek folyt le, amelyek mind a nemzeti kultúra szolgálatában állottak.

S ez ünnepek káprázatos kaleidoszkopjának középpontjában a vármegye rokonszenves főispánja, sipeki Balás Béla dr. állott, aki az ő egyéniségének varázserejével, szeretetreméltóságával mindenkit lebilincsel s a kultúrúnnepet varázsfényvel vonta be.

Balás Béla dr. főispán ez alkalommal először járta be a vármegye déli részét. Minden új volt előtte, amit itt látott. Tulajdonképen azért jött ide, hogy nemcsak Muraköz természeti szépségeivel, hanem népével is megismerkedjék. Azért látogatott el hozzánk, hogy viszonyainkat közvetlenül, a maga éles szemével lássa s képet alkíton magának azokról a teendőkről, amelyek az itteni viszonyok konszolidálásához, Muraköz jó nemzeti viszonyainak nem annyira javításához, mint inkább állandósításához szükségesek. S első sorban meg akart ismerkedni Muraköz tanügyi állapotával, azokkal az intézményekkel, melyek a nemzeti kultúra szolgálatában a magyar nemzeti állameszme kiépítésére a felszigeten vezetnek.

S azt hisszük, hogy Főispán úr emez utjával meg volt elégedve. Keretül szervezték a látogatásnak Muraköz szépségeit, tartalmat adtak neki a nép jóra valóssága, józsánaga,

hazafias érzése s a művelt társadalom hatalmas érzéke fontos missziójának, hazafias kötelességeinek teljesítése tekintetében.

Hogy az iskolák közt gyengébbet is látott a jók mellett, ez öszlönözni fogja a főispánt, hogy a hiányokat pótolva, a gyenge iskolákat megjavítsa. Arról azonban általánosságban meggyőződhetett, hogy itt minden tanító a magyar állameszmenek tántoríthatatlan, buzgó katonája. Minden tanító a magyar nemzet kitartó harcosa. Meggyőződhetett arról is, hogy itt a magyarság hatalmas munkát végez az állameszme szolgálatában. Tehát érdemes arra, hogy az államhatalom segítségével siessen a társadalomnak s hogy távolítsa el azokat az akadályokat, amelyek időközönként felbuknának s amelyek nemcsak meg megakasztlják az állameszme kiépítése körül végzett munkálatokat, de sok esetben a társadalmat elkedvetlenítik is.

Ezért örvendünk a magas látogatásnak. Amikor képet alkotott magának Főispán úr a szép felszigetről, bizonyára tájékozódott bajainkról, kívánalmainkról is. Rajta lesz tehát, hogy azokra orvoslást szerezzen. El fogja tüntetni az akadályokat s tereteni fog a felszigeten egy harmonikus szervezettel, melynek missziója az idevaló népnek magyar érületében való megerősítése s az állameszme megszilárdítása lesz.

S ha ez így lesz, akkor nemcsak Főispán úr lesz megelégedve muraközi első látogatásával: a vidék elbájoló szépségével, a lakosság ragaszkodásával, a magyar érzés erejével, a nemzeti kultúra mértékével: ha-

nem Muraköznek is szebb, varázslatosabb perspektívája nyílik a látogatásból kifolyólag.

Muraköz az intenzív magyarosítás útjára terelődik, melyet haladásában sem apróbb kellemetlenkedések, sem semmiféle erőhatalom meg nem akadályozhat!

A főispán körútját 20-án

Alsódomboron

kezdte meg, ahol Zalán Gyula dr. országgyűlési képviselő vendégszeretettel élvezte. Onnan f. hó 21-én indult el Zalán Gyula dr., Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő, Ságváry Jenő dr. főszolgabíró és lovag Ahsbas titkár társaságában. Utjában Muraviden, Buraszentmárián, Ligetváron és Drávaegyházán a községek a legnagyobb ovációval fogadták. Dél előtt 11 óra volt, amikor a fellobozótt

Perlakra

bevonult az utközben felszaporodott menet a hol is dr. Ságváry Jenő járási főszolgabíró lakásán nyomban kezdetül vették az egyes testületek tisztelgéseit. Első sorban Imrey Ferencz apátplébános vezetésével tisztelgett az alsómuraközi r. kath. papság. Utána Szabó Győző kir. járásbíró vezette be a perlaki kir. járásbírósrág bíráit és tisztviselőit. Ez után a perlaki m. kir. adóhivatal, a perlaki községi előjáróság, majd Tóth Sándor perlaki állami iskolai igaztanító vezetésével a perlaki és környékbeli tanítóság vonult be. Következtek a perlaki járásbeli jegyzők, kiket Babics Gábor muravidéi jegyző vezetett. Azután Gájassy Lajos tb. főszolgabíró veze-

Mese.

Irtá: Schrantz Elek.

A szaloban lévő tárgyak körül az alkonyat homálya kezdett tömörülni. A falak ciradás mint táján ama lángvörös sugarak tükrözödték meg vissza, miket a leáldozó nap a nyugati égbolj szalányos felhőin át közvetve hintett oda az ablakon keresztül.

Egy 17—18 évesnek látszó leányka ült a drága-művi ébenfaongora előtt. Ujjai könnyedén siklottak végig a sima billentyűkön és mélabas akkordokat csaltak ki a rezgő, bűgő húrokból. Elmerengve, érzéssel játszott a »Rácsos kapu« kezdetű nótát és akaratanul dudolta hozzá a szöveget:

»Rácsos kapu, rácsos ablak,
Nem sokára itten hagyak...«

Majd a »Badacsonyi nyárfás parton« közelben fekvő kottája után nyult, néhányat lapozott benne, azután mintha kellemes emlékek keltek volna szárnya a lelkében, szemei révedezően meredtek kifelé a messzeségbe, mintha csodáinak azt az utánozhatatlan színvegyületeket, mit a természet mázolt a szürkésékekkel alapozott égboltozatra.

Hátal az ablaknak, egy nyolc-kilenc évvel idősebb ifju foglalt helyet. Ő többet és csodálatosabbat látott maga előtt. Szemei elé egy egész menyország tárult az ő bűvös, elragadó szépségével. Irénke fejcséjéje körül a barna, hullámzó fűrtök mesteri módon nyertek elhelyezést, hozzá képest az átetsző, rózsaszínű felhők csak utánczátok lehettek. Szemöldöke ideálisabban ívezet mutatott az égbolt hajlásánál, szeméi sötétebbek,

mélyebbek voltak az éjszakánál. Alakja, arcának bájja pedig angyali volt, s ezek a látványok a menyői létről alkotott fogalmakat is felülmutáltak.

Ámde ott, ahol angyali seregek hirdetik az örök üdvösséget, nem csak a szem, de a szív is boldog otthon talál: ifjaink között pedig annyira nyomott a hangulat, oly kinos csend uralkodott, mintha a szívnek semmi szerepe sem volna. Hiányzott a szoba légköréből valami, egy negatív láthatatlan erő. Hiányzott a megváltozó egy másik érzelmi forrás, melynek kisugárzása vakító fényével aranyozná be két ifju boldogságát.

— Irénke — szólott Elemér, — hogy ne unatkozzék annyira társaságomban, hallgassa meg ezt a mesét, amit most el fogok mondani...

A leánykát apathikus elmerüléséből a szavak felrezenntették és egykedvően nézett az ifjura, mintha mondanai akarná.

— Hallgatni fogom...

— Egy mindenben bővelkedő, mesés gazdagságu királyfi, — kezdte az ifju, — aki minden jóból kivette már a részét, bujdosni ment. El, messze, céltalanul. Megunta az udvaroncok hízlekedéseit, meggyűlölte az emberek képmutató álnokságait. Mindent mesterkéltnek hitt, a világot pedig festettnek, mint egy gyönyörű, falon függő képet, melyben semmi élet, semmi érzés nincsen. Ő egy olyan valami után vágott, amit megnevezni maga sem tudott. S ez adta kezébe a vándorbotot. Az a mielő, melybe születésénél f. gva került, nélkülözötte ama móciókat, mik szívében meleg érzést tudtak volna kelteni...

— Elment tehát, keresztül boljogott népes országokat, de még mindig nem talált oda... Hova? Ezt ő maga sem tudta. Szíve tovább űzte...

— Egyszer csak egy végtelen féhérség tünik szemei elé, egy örökös hóval fedett sivatag, melyben a fagyasztóan metsző szél szaharai homokként sodorta felhőkké a csillogó hópelyheket. Mindez nem riasztotta őt vissza utjának folytatásától. Ment tehát tovább, távolabb, mind messzebb és messzebb. Utána a lábnymok mindjárt eltűntek...

— Egyszer csak valami fényesség kápráztatja el a szemét. Egy ezertornyú jéghegy volt, melyről a vízszintes napugarak megtörve verődtek vissza. Ment tehát a jéghegy irányában s midőn már közel ért hozzá, látta, hogy az tulajdonképpen egy jégpalota, melynek jégből alkotott ablakán át egy képeztelt túlszárnyaló nő szépség tekint ki...

— Mondhatnám azt is, — veté közebe az ifju, — olyan volt, mint maga Irénke, éppen olyan...

— Gunyolódik? — kérdé a leány.

— Erről a tulajdonságomról még nem tettem tanúbizonyoságot, — szólott az ifju, majd pedig így folytatta: — A királyfi tüstént tisztában volt azzal, hogy a jégtündér palotája előtt áll. Urnőnének szépsége azonban megbűvölte őt ugyannyira, hogy lábai gyökeret vertek a hótalajban. Nem mozdult helyéből sehova, tekintete pedig folyton az ablakra irányult. Néha néha ő maga is részesült abban a szerencsében, hogy viszonzoták sóvár pillantásait, később pedig a tündér állandóan az ablaknál állott. Talán az ifju állhatatossága ejté bűmálutba? Oh nem, Irénke! Más valami történt itt, egy megnevezhetetlen csoda...

— Ott a hó- és jégtenger közepén sokkal intenzívebben hat a szívnek ereje, mint más exotikus vidéken. A királyfi is érezte ezt kelében, honnan a hőkisugárzás felfoghatatlan áramlatban tört elő ugyannyira, hogy a jégtornyok eresze cse-

tésével tisztelgett a szolgabírósg tisztviselő kara s végül a perlaki m. kir. csendőrség. Délután két óraker a perlaki Társaságban 100 terítékű díszbéd volt, melyen egymás után hangzottak el a szebbnél szebb felköszöntők. Elsőnek maga a főispán ur emelkedett szólásra, ki poharát a koronás királyra üritette. A muraközi papság megbízásából Ehrenreich Nándor dékánfalvai plébános éltette a főispánt és kérte Muraköz polgátását. Dr. Zakál Lajos perlaki ügyvéd támogatását. Dr. Zakál Lajos perlaki ügyvéd politikai pártkülönbség nélkül üdvözlő a főispánt Muraköz nevében. Ujból a főispán ur szólott, ki megköszönte a szíves és meleg fogadtatást, Perlak közönségére emelte poharát. Harmat Nándor ligetvári körjegyző főispánné Ó méltóságára üritette poharát, Toasztoztak még dr. Szabó Zsigmond, ki dr. Hajós Ferencet éltette, majd dr. Hajós Ferenc, a kerület országgyűlési képviselője, Perlak város és polgárságának boldogulására ivott. D. u. 5 óraker főispán ur

Drá vadi ósra

indult, hol az állami iskolát megtekintvén,

Csáktornyára

utazott, mely utjában már Hajós Ferenc dr. országgyűlési képviselő és Szalmay Jozsef főszolgabíró is csatlakoztak a kísérelhez.

Csáktornyára este 7 óraker érkezett a főispán s a Zrínyi szállóban szállott meg. Csáktornyán 22-én tartózkodott. Ez nap d. e. első látogatása az áll. ovodába vezetett, onnan az áll. elemi iskolába ment. Itt a gondnokság és tantestület élén Zakál Henrik gondnoksági elnök fogadta. Egyes osztályok feleleteinek meghallgatása után az áll. polgári iskolába látogatott el, ahol a tanártestület élén Pataky Kálmán igazgató fogadta.

A kir. tanfelügyelő fogadtatása azonban tulajdonképen az iskola tornacsarnokában folyt le, ahol az igazgató üdvözlő szavai után Németh Ilona IV. oszt. tanuló üdvözlő szavak kísérelében virágcsokrot üujtott át a főispánnak, majd a fiuk részéről Sindlberger István IV. osztályú tanuló üdvözlője. A főispán a fogadtatást nagyon me-

legen megköszönte. A tornacsarnokból kivonulva a Napközi Otthont s az osztályokat tekintette meg, majd a szépen feldíszített leányinternátumba vonult át, ahol Sághevány Irén I. oszt. tanuló köszöntötte a főispánt kerestelen szavakkal virágcsokor ányujtása közben.

A polgári iskola után a főispán az áll. tanítóképző-intézetet kereste fel.

A tanítóképző-intézetben Zrínyi Károly igazgató fogadta a főispánt és kísérelét a tanártestület élén. Az ifjúság a főispánt a rajzteremben fogadta üdvözlő énekekkel, majd Zrínyi Károly igazgató üdvözlője a tanártestület és intézet nevében, mire főispán válaszolt, megköszönte a fogadtatást. Utána az intézet énekkara két dalt énekelt.

Főispán ur nagyon érdeklődött az intézet berendezése iránt s ezért végignézte az összes tanulmányi és internátusi helyiségeket, majd a gazdaság után is élénken kérdezősködött.

Főispán ur a legkellemesebb benyomásokkal távozott az intézetből, ahonnan távozva, Festetics Jenő grófnál tett látogatást Zalaujváron.

Főispán ur délután 3 óraker küldöttségeket fogadott a városháza tanácstermében. Ez alkalommal előtte tisztelgettek: a római katolikus plébánia, az izraelita hitközség, kir. járásbírósg, nőegyesületek, áll. tanítóképző-intézet, polgári iskola, elemi népiskola és ovodák, a járás jegyzője, vasuti és postafőhivatalnokok, adóhivatal, határrendőrség, grófi uradalom, városi előljárásg, pénzügyőrség, ipartestület, tűzoltóság.

Este a főispán ur tisztelére a Zrínyiszálló nagytermében társasvacsoera volt. Az első felköszöntőt a főispán a királyra mondta; utána Hajós Ferenc dr. orsz. képviselő a főispánra, a főispán Csáktornya kulturájára, Tömör Boldizsár tanítóképző tanár Hajós Ferenc dr. képviselőre, Hajós Csáktornya polgárságára és boldogulására, Viola Vilmos dr. városi orvos Szirmai Miksa kir. tanfelügyelőre, Szirmai tanfelügyelő Csáktornya hazafias társadalmára üritettek poharát.

23-án a felvidékre rándult a főispán. Ebben az utban az első látogatás

Murasantmártonnak

szólt, ahol Dobsa Kálmán körjegyzővel élén nagyszámú nép fogadta. Dobsa Kálmán üdvözlő beszéde után Molnár György plébános járult eléje az iskolaszék élén. Majd Belovics Ágota IV. oszt. tanuló lepte meg szép szavak kísérelében a főispánt virágcsokorral. Balás Béla főispán meghattottan köszönte meg a szép fogadtatást. Főispán megtekintette még a templomot s a róm. kath. iskolát, mire Molnár György plébánosnál tett látogatást.

Rövid pihenés után a főispán kísérelével, melyhez Fuss Nándor az alsólendvai kerület képviselője is csatlakozott, utra kelt s 9 óra után a szépen fellobogózt

Ráczkanizsára

érkezett, melynek határában nagy sokaság élén Kosár Luiza tanuló lány szép csokrot nyujtott át a közönség lelkes éljenzése kísérelében a főispánnak.

Ráczkanizsa volt tulajdonképen a muraközi ut programjának kiemelkedő fénypontja. Az ott felépített új állami iskola felavatása volt az alkalom, hogy a főispán ezt az utat ez időben Muraközben megtette. A felavatási ünnepély első pontja az ünnepi istentisztelet volt, mely alatt az is-

kolás gyermekek magyar énekeket énekeltek. Fénypontja az istentiszteletnek Molnár György murasantmártoni plébános hazafias beszéde volt, melyben a magyar iskolának vallás-erkölcsi és hazafias hivatását vállalta. Istenáldását kérte az iskolára, mely nemcsak a népet műveltségében erősíti meg, de alkalmat ad neki arra, hogy hazánk csengő nyelvét elsajátíthassa.

A mélyen szántó hazafias szent beszéd nagy hatást gyakorolt az ájtatos közönségre.

A mise után a közönség, melynek sorraiban Terböcz István nyug. min. tanácsost, Knezevich Viktor bárót, Karabélyos Elek nyug. táblabíró, Zrínyi Károly áll. tanítóképző int. igazgatót, Rónai Sándor tanítóképző tanárt, Balcz Alfréd belatinczi grófi tisztartót, Farkas Lajos grófi ispánt s a környék intelligenciáját láttuk, harangok zugása közben, a felavatás színhelyére, az iskolához vonult körmenetben.

Az ünnepély 11 óra felé vette kezdetét.

Ragyogó kép tárult a szemlélő elé. A felhőtlen égről leomló sugárkévek valóságos dícsokszorúval vetlők körül az út szélén emelkedő díszes iskolaépületet. Az ünnepelőbe öltöztetett kis gyermekek s a szintén ünnepelő falusi nép szép keretül szolgáltak az ünnepély fényének emeléséhez.

Az épületet Molnár György plébános szentelte be. Utána a gyermekek a Himnust énekeltek. Az ünnepélyt Tihanyi Lajos ráczkanizsai ig. tanító nyitotta meg, aki hű képet adva az építés történetéről lelkes szavakban méltatta annak a jelentőségét, hogy az iskola új épületet kapott. Az ünnepi beszédet Szirmai Miksa kir. tanfelügyelő mondta, aki hazafias lelkesedéstől áthatott hatalmas beszéddel adta át az új iskolát rendeltetésének.

A megható ünnepély keretében a gyermekek több magyar éneket énekeltek, melyek is bizonysgot tesznek arról, hogy a tanítói kar hivatásának magaslatán áll s megérdemelte az új iskolát, melynek kényelmes, higienikus termében ezennél még nagyobb sikerrel fogja teljesíthetni magasztos tanítói hivatását.

Egyik kiemelkedő mozzanata volt az ünnepélynek, amikor Kamerlin Juliska leány Tihanyi Lajos alkalmi versét szavalta el, mint az ünnepély prologját.

Az ünnepély után, melynek végén a gyermekek a Szózatot énekeltek, a közönség az iskola helyiségeit tekintelte meg.

Nyugvó pontja a mozgalmas napnak a Sostarics-féle vendéglőben rendezett társasébed volt, melyen vagy hatvan vendég vett részt. A bankett során sok toasztot mondtak. Az első Ötelségére a főispán; a főispánra Tihanyi Lajos igazgató; a főispán a környék lakosaira s tanítóira; Zrínyi Károly képző-igazgató az ünnepélyen résztvett két országgyűlési képviselőre: Fuss Nándor és dr. Hajós Ferencre; Hajós képviselő a ráczkanizsai iskola sikeres működésére; Danitz Sándor áll. isk. igazgató Szirmai Miksa tanfelügyelőre; Szirmai a muraközi tanítókra; Fuss képviselő Szalay Pál dr. segédtanfelügyelőre; Terböcz István ny. min. tanácsos a ráczkanizsai tanítókra; Szalay s. tanfelügyelő Molnár György perlaki plébánosra; Molnár György az állameszmer stb. stb.

A bankettről a főispán és kísérelate a komplioz hajtattott, hogy a murántuli

Középpbeszterczére, Cserföldre hajtassanak az ottani iskolai ügyek megtárgyalására.

pegni, csurogni kezdett. Szóval, a palota olvadásnak indult. Lassankint eltűntek a tornyok is és egy idomtalan jégtömb jelezte az egykori remek alkotás helyét. Elmultak napok, hetek, hónapok, sőt már évek is, midőn a jégnek már nyoma sem maradt. A jégtűndér hajléktalanl lett s mikor már az a jégburok is leolvadt szíveről, mely eddig az érzéketlenség bilincsében tartotta, teljes tündéri mivoltában, eszményi szépségében állott a királyfi előtt. Ekkor a lovagját magához intette s így szólt az előtte térdeplő és térdeit átölelő ifjához:

— Akinek szíve ily meleg érzések hona, akinek szerelme ily áthatatóság tesz valakit, az megérdemli, hogy neki nyújtsam a kezemet...

— Ugyebár, azt felesleges mondanom, hogy boldogan tértek vissza a királyfi kastélyába, ahol az elvesztettnek hitt királyfi nagy pompával és ünnepélyességgel fogadták ragyogó szépségű arájával együtt...

Elemér a mese elmondása után hirtelen fel-emelkedett helyéről és kezét bucsuzóra nyujtotta:

— Isten vele, Irénke!

— Hát már elmegy?

— Igen, mert nem sokára indulnom kell hazafel.

— No, nem mondhatnám, hogy áthatatóságban megközelítené a mesebeli királyfi! — felelt a leány, majd pedig kérlelni kezdte az ifjút: — Maradjon még egy kicsit, Elemér! Maga olyan szerencsés tud mesélni... Vagy ha már el is kell mennie, igérje meg, hogy eljön hozzánk máskor is, gyakran, sokszor, és mesél nekem szépet a jégtűnderről, az — örök boldogságról...

A társaság Alsólendva érintésével még este Csáktornyára érkezett.

A főispán muraközi diadalutja 24-én fejeződött be, amikor a délelőlt folyamán Stridóvárt, Vashegyet, Felsőmihályfalvát, Miksavárt és Drávavásárhelyt kereste fel, hogy azok iskolái viszonyaival is futólag megismerkedjék.

Főispán úr a délutáni vonattal Alsólendvára utazott.

A főispán muraközi látogatása kellemes emlékeket hagy hátra. Jól esik konstatálnunk, hogy a főispán látogatása jóhatással volt Muraköz lakosságára. Ennek a népek szükségére van ilyen kimagasló mozzanatokra. Minél többször van alkalma az állameszmét kidomborítva maga előtt látni, akár exponenseiben, akár alkotásaiban, annál jobban erősödik meg benne a tudat, hogy magyar földön lakik s hogy a magyar nemzet integráns tagozatát képezi.

Ez a látogatás is hozzájárul ehhez. S ezért nemcsak a főispán diadal útja volt ez, hanem a magyar állameszme apoltheozisa is, mely a magyar kultúra fegyvereivel Muraköz horvátjait lakosságában a nemzeti érzést megingathatatlannul van hivatva megerősíteni.

Színházi estély.

Mint már 3 év óta minden ősszel, úgy az idén is eljött városunkba Pintér Imre, a budapesti Városi-színház tagja, városunk közönségére által már jól ismert és teljes népszerűségnek örvendő primadonnájával, Parlagi Kornéliával és Szemere Gyula szalonkomikkal.

Folyó hó 19-én este tartották meg színházi estélyüket és csak elismeréssel szólhatunk akkor, midőn azt mondjuk, hogy bár nem a legnagyobb számú, de intelligens közönségnek Pintér Imre nagyon kedves és szórakoztató estélyt szerzett. Nagy élvezetet nyújtott Parlagi Kornélia kedves csengésű hangjával, mindenki lelkét megragadta a »A bölcső« című gyönyörűen kidolgozott dala és kacajra készített bohókás kupléival.

A művésznő finom zenei érzékéről adott tanúságot s a magasabb áriákat is megkapó könnyedséggel, légyággal és tisztasággal intonálta s a dalaiban igaz érzés csendült meg. Nagy elismerést és dicséretet érdemel az igazán szimpatikus és kedves megjelenésű direktor, Pintér Imre, aki kellemes baritonhangjával, kiváló művészi atalkításával egészen elragadta a közönséget. Kinek ne csalt volna könnyeket a szemébe: »Négy fekete ló« és »Három baka a határon« című dalkölteménye?

Állandó derűtlenségben és kedves kedélyállapotban tartotta a közönséget Szobor (Szemere Gyula) szalonkomikus, aki igazán nem mindennapi finom és rendkívül találó élceivel állandóan kacaglatta a színház közönségét. — Igazán örökre aktuális témája volt »Tessék, ez a feleségem« című páros jelenete, melyben meglátszott kiváló színi tehetsége. Nem hagyhatjuk szó nélkül »Főpróba akadályokkal« című bohókás jelenetüket, melyben mindhároman brilliáltak.

Két és fél óráig tartott a kedves est, melynek végeztével Pintér Imre köszönetét fejezte ki az érdeklődő közönségnek, a város előjáróságának és a tanítóképző-intézet igazgatójának, mert oly szép számmal képviseltette az intézetet.

A közönség vidáman hagyta el a termet és azt hisszük, még sokáig emlékeiben fogja tartani Pintér Imrét két társával. //

— **Meghívó.** A »Muraközi Róm. Kath. Népevelők Egylete« 1913. nov. 17. d. e. 10 órakor Bottornyán a róm. kath. népiskolában fogja megtartani közgyűlését Targy-sorozat: 1. Elnöki megnyitól. 2. Az egylet további fennállása feletti határozalhozatal és az ezzel kapcsolatos további határozalhozatal. A közgyűlésre, melyet szent mise előz meg, az egylet tagjait oly tisztelettel hívom meg, hogy azon teljes számmal jelenjenek meg, hogy a gyűlés határozatképes legyen. Bottornya, 1913. okt. 22. Wirth László kör-elnök.

— **Meghívó.** A Csáktornya-vidéki Gazdakör, folyó évi november hó 4-én délelőlt 1/10 órakor tartja évi közgyűlését a csáktornyai városháza tanácstermében. Tárgy: tisztviselői kar, községi megbízottak, rendes- és tiszteletbeli tagok felvétele és választása; a kör munkatervének és költségvetésének megállapítása, a bemutatott évi számadások átvizsgálása. Mesterich Aladár gazdaköri elnök.

Vásárl értesítés.

A nagykanizsai kolera miatt betiltott csáktornyai Teréz vásár helyett f. hó 30-án csütörtökön pótvásár fog tartatni nagy állatfelhajtással.

K Ü L Ö N F E L É K.

— **Házasság.** Neumann Róbert az ifj. Neumann Miksa gabonakereskedőczég volt baltája f. hó 13-án kötött házasságot Wienben Schmeichler Olga úrlánnyal.

— **Házasság.** Horváth Jenő kottori áll. isk. tanító oltárhoz vezette Koller Terus ugyanotani tanítónőt.

— **Tanfölgyleti látogatás.** Szirmai Miksa Zalavármegye kir. tanfölgyleti f. hó 20-án meglátogatta a kottori állami iskolát. Hospitálás után elnököltek a tanítói értekezleten, hol a tapasztaltak fölött teljes megelégedést fejezte ki.

— **Megbízás.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a csáktornyai áll. tanítóképző-intézetnél a nevelői teendők ellátásával továbbá intézkedésig Antal Márton okl. tanítót bízta meg.

— **Kirándulás.** A csáktornyai áll. tanítóképző-intézetnek f. hó 19-én vendégei voltak. A kalocsai róm. kath. tanítóképző-intézet növendékei ugyanis, számszerint 30-an Petrány Ferenc igazgató s 3 tanár vezetésével a Fiuméből való visszautazásukban az intézetet meglátogattak. A vendégek 18-án este érkeztek meg s 19-én délelőlt Budapest felé. A tanítóképző-intézet növendékei 3 órát töltöttek az intézetben; résztvettek az önképzőkori gyűlésen és végig nézték az intézetet úgy tanulmányi, mint internátusi és gazdasági vonatkozásaiban. A növendékek a város nevezetességét is megtekintették. A kirándulók Csáktornyán való tartózkodásuk alatt a Zrínyi-szállóban nyertek elhelyezést és ellátást.

— **Megyebizottsági tagválasztások.** A vármegyei törvényhatósági bizottságnak háromévenként hatévre kiterjedőleg való felújítása, mint irtuk, 1913 október hó 20-án történt meg a csáktornyai és perlaki járásban A megejtett választás eredményét, a beérkezett jelentések alapján, a következőkben közöljük: Megválasztottak: Alsódomborun dr. Zalán Gyula, orsz. gy. képviselő,

Miháczy János községi jegyző, dr. Braun Nándor orvos; Csáktornyán Samuely Ottó kir. járásbíró, Plichta Béla körjegyző; Hodosányban Gájassy Lajos szolgabíró, dr. Szabó Zsigmond orvos, Kovács János urad. főherczeg Kotorban Hajdu Lajos közs. jegyző, Brunner Gusztáv s. jegyző, Sebestyén István közs. bíró; Muraviden Golub János plébános, Vajda Béla dr. ügyvéd, Starzinszky László h. jegyző; Perlakon Zala József közs. jegyző, Neusiedler Jenő közs. jegyző.

— **Kisorsolt esküdtek.** Az őszi esküdtzéki cikluson a nagykanizsai esküdtbírósnál a következő muraközi esküdtek fognak itélkezni: Pethő Jenő csáktornyai gyógyszerész, dr. Grész Gyula perlaki ügyvéd, Divéky Ödön csáktornyai gazdatiszt és Eisler Károly muravidi magántisztviselő. Az első tárgyalás november 4-én lesz.

— **Ostoma mik savári iskola és tanítók ellen.** Okt. 24-én délután 1 órakor, a mikor Zalavármegye főispánja a miksavári iskolát kísérte el együtt meglátogatta és mikor az autók már messze száguldottak a miksavári adminisztrátor által összecsozdított nép szidalmazni kezdte a tanítókat és már voltak egyesek akik követek ragadtak, hogy megkövezzék a tanítókat. Szerencse, hogy az iskola szomszédjában laknak a csendőrök, akik fegyveresen a felbőszített tömeg közé mentek és szétoszlatták a lázongókat. A kezdeményező egy miksavári községi előjáró és egy drávacsányi paraszt bolto volt; akik közül az elsőnek fiát Zagrásban, a másiknak pedig öccsét Varasdon iskoláztatja ingyen a horvátország C Cyril egyesület. A papnak a látítása a tanítók és a jegyző ellen már hetek óta tart. Szept. 28-án a plébániára hívta össze az iskolászéki tagokat és községi előjárókat s ott az összes nép előtt a tanítókat és a jegyzőt szidalmazta biztatván őket, hogy dobják ki a kántort és a jegyzőt, mert iskolájukat elakarják adni, a tanítónőt pedig azért dobják ki, mert nem tud horvátul. Így hirdetik a felebaráti szeretetet a Zagrából ide küldött horvát papok.

— **Csakamájolaj helyett sok mindent hoznak** javaslata, de tudnia kell mindenkinek, hogy a Csakamájolajat semmi sem pótolhatja, mert mitsem emészt a gyermek könnyebben, mint a csakamájolajat. E könnyű emészthetőségben rejlik a titka a csakamájolaj nagy hatásának, ezért tehát nem mást, mint Zoltán-féle Csakamájolajat adjunk a gyermeknek. Üvege 2 korona Zoltán B. gyógyszer-tárában, Budapesten és a gyógyszer-tárában.

— **Állandó mozi.** A Heinrich-féle Rákóczi-utcai állandó moziban a múlt héten színpadra kerültek a Királyi korona és Asszonyi szerelem, továbbá Velencei álmodó drámák. Mint kiegészítő pontok Gyémántkeresés a Tibagy folyóban, (természet után), Az erős kéz (vígjáték), Ha gazdag lennék (bohózat) stb. szerepeltek a műsorban. Ma este színpadra kerül Weisz Pista, a huszár mozi-szerecs bohózat 6 felvonásban a budapesti Apolló művészeinek személyes vendégeikéül. Ez alkalommal 3 előadás lesz d. a. f. v. este 6 és 8 órakor. Az utóbbi kabaréval lesz egybekötve s azért felemelt helyárrakkal rendezik.

— **Megszűnt a kolera.** A kolera, mely e hó 3-án Nagykanizsán fellépett, hivatalos megállapítás után megszűntnek tekinthető Nagykanizsán. Miért is a belügyminiszter intézkedésére a vármegye alispánja az óvodai intézkedésből kifolyólag elrendelt kolera-vesztésgátló a múlt héten, folyó hó 21-én, Nagykanizsára nézve feloldotta. Ez természetesen a vasuton utazókat is felmenti a folytonos orvosi vizsgálat alól.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imajmo pošiljati na ime urednika vu Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i poučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedankrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal
računaju.

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SÁNDOR.

Budapeštinska kruh fabrika.

Pred dvimi lětmi su budapeštinski peki tak podražili kruha, da su siromasni težaki, kojih ga tam na jezero i jezero, ne su mogli skorom samo na kruh služiti. Na velike tužbe, občinsko poglovarstvo je previdlo, da barem vu ovim položaju mora napomoć biti siromakom i da barem svagdašnji kruh bude imeli. Svrho toga, za probu su postavili jednu kruh fabriku. Proba je izverstno vun spala i denes se tam vu občinski fabriki na stotine jezer kilogram kruha peče na dan, koj je puno bolši, čisteši i vugno faleši, kak pekoski.

Hypolite Dufresne pred tristo lětmi je senjal, kak budu povremeno kruha pekli. Pred pismoznanci je ovak povedal svoju senju:

Došli smo vu jednu četerdeset metrov visoku sobu, vu koji je fini beli prah lětal pozraku. Vu sobi su svakojačke mašine ružile. Žakli s melom sami su se koturali pod jeden nož, koj je vreće vporil, mela je odmah vu velike kadi scurela. Tu su ocelnate ruke těsto zaměsile. Kad je těsto gotovo bilo, noži su na falate zrezali, mašina je spahala i sama vu pečnicu šitala gotovoga kruha. Počnica je velika i glibuka bila, kak kakva ruda. Vu sobi su samo šest težakov stali premirnom i pazili na mašine.

To je senjal pred tristo lětmi. Idemo gledat, kaj je denes od toga prava istina.

Budapeštinska fabrika je na dva stoke napravljena, čista i svetla je. Na prvim i drugim stoku su magazini za melu. Odspona mėsiju, zdižuju i pečeju kruha. Tu su kancelarije i kupeljšća za težake. Malo predi dočneju sejati melu, kak mėsit ideju. To pvoje se skorom vu jednim vremenom dēla. Mela po jedni veliki cevi ide dolj iz stoka

vu korite i to za jedno peku 250 kilogramov. Poleg svake korite vaga je složena, koja odmah sama zapre melu, kad je već dosta nacurela, niti za jednu deku više nepusti, kak na kuliko je složena. Ako je težak na 250 kilogramov složil vagu, kak sem već rekel, onda niti jednu deku više mele nemore vu koritu dojt.

Jednostavno se mėsí. Težak pretisne jednoga gomba, taki se počme gibati jeden drveni debeli i široki rud, na kraju ima glavu. Ovaj rud iliti ruka naprě, nazat, gori i dolj se giblje. Těstu sim tam mėsú tak dugo, doklam je dosta trdo.

Perd jednim dugim stolu šest težakov stoji. Prvi na falate trga iz korita těstu i přek da drugomu. Drugi pred sobom ima vagu i od těsta navěk jedno kilo vagne. Premerjeno těstu dalje da pajdašom, koji ga dalje mėsiju i kad do četrtoga dojde, onda već ima svoju formu i taki ga moći vu korpice metati.

Tak dojde s velikom fletnoćum těsto od čopora, do čopora vu pečnicu. Predi kak vu pečnicu dojde kruh, svakojačke cedule prekeliju nanjega, koje kažeju, kakve vrsti, kakve forme i s kakve mele je. Iz ovih cedul zna kupec, kakvoga kruha je kupil i opet i to zna, da je s občinske fabrike. Kad su stěm gotovi, kruha vu kolcaj k pečnici voziju. Svaka pečnica ima dvě željezne ploče, jedno na serdinki, jedno pak odspona. Ako hoćemo znati, kak velike su ove ploče, moramo si premisliti, da poprilički dvajstipetput tak velike, kak naši peki lopate imaju. Tak su velike ove ploče vu občinski kruh fabriki i obedvė na kotače su složene. Na svaku petdesetšest hlebov vĺežne, dakle na obedvejih se stodvanajst kruhov peče najedenput. Kad kolca do pečnice dojde,

deju, dva delavci fletno i spametno kruha namećeju na ploče i to predi na serdinešu, onda na odspondu. S čistom mlaćnom vodom namažeju kruha, da lěpu farbu dobi i da je svetel. Kad su stěm gotovi, porineju ploče vu pečnicu. Na dva rede su složene dvanajst pečnic, vu ovih dakle najedenput 1344 kruhov pečeju. Kruh je malo menje, kak jednu vuru vu pečnici. Vidi se stoga, da tam vnožina kruha se speče na dan, jerbo vun s nedele dan i noć dēlaju. Po danu kruha, ponoći pak kifline i žemle pečeju. Kifline i žemle samo za budapeštinske spitale dēlaju.

Čistoća je velika vu občinski pekariji. Jeden doktor po danu, jeden pak ponoći ima inspekciju vu fabriki.

Pokehdob fabrika sve sama dēla i istoga kvasa, zato je puno faleši ov občinski kruh, kak pekoski.

Kruh fabrika lanjsko leto přek osem milijun kilogram kruha je napravila.

Eto, skorom nikakve razloge nēga med Dufresne senjom i med budapeštinskom kruh fabrikom. Tak dojde senja čudaput na istinu. Kaj su naši stareši niti senjati nē ufali, to sve je denes već prava istina. Naj preškodilo, dabi i po drugih varašov, gde ga vugno težakov i siromakov, kruh fabrike nastavili. Jeden čas su se budapeštinski peki smejali, potlam srdili i stužavali, ali previdli su, da proti fabriki nemoreju konkurérati, morali su nazadnje i oni čenu dolj pustiti i kruha faleše tržiti.

Uzbujeni Balkan.

Srbski konfliktuš sa Ausztria-Magyarskom je osbiljan. Monarchia ultimatumu je poslala Srbiji, da za osem danov mora vun

Tri vesele pripovesti.

Prioběil: Kutnyák Márton (Budapest.)

I. Kak je Nemeč Marko svoje drva tržil!

Nemeč Marko je iz svojega sela drva pelal vu varaš, da nje proda. Po putu si misli, kakvu sreću bude imel pri prodaji; još nije poldan, barem bi nje do večera mogel prodati. Niti mislil je nē kakva sreća ga čeka. Komaj se je dopelal do prve hiže, već sve drva kupi od Marka jeden gospon. Platil je toliko, koliko je Marko za nje prosil, i samo toliko rekel:

— »Pelajte samo ova na moj dom, ja se moram žuriti vu kancelariju. Najte po zabiti na atres: Čuden Józef, Široka vulica, šestnajst!«

Gospon je ovdi odisel, a Marko pak si veselo svetle krunice v žep metne, vudri po konjih i odpela se dalje vu varaš. Nėje mislil, da bi mogel tak najedenput drva prodati, zato si ovak veli:

— »Zakaj bi se ve ja žuril na dom

gospodara ovih drv? Či malo v krčmu poglednem, pak se malo zamudim pri pol žganice, zato još denes najdem negdi ovu vulicu, čí sem i stranjski . . . Im me nišči ne tira!«

Dopela se mimo krčme, zleže z voza, cugle priveže za ročicu, se s korbaćom pomali odsponcira v krčmu.

Došel je samo da spije pol deci, ali zakaj nebi još pol, pak još, i tak dale . . . Im je dosta drago drva prodat. Pil je, pak opil pil. Tak dugo je pil, doklam je ne opil. Glava mu je postajala biti težka. Napokon sve pozabi. Gosponovo ime, vulice ime, hižni broj. Stane se, pak pijauo odide iz krčme. Sedne na kola, i odpelja se nē da bi znal, kam se pelja.

Počne se misliti za atres, nikak se ga nemre spotiti.

Kak se ovak pela po varašu, se dopela nazadnje do jedne velike hiže, na kojoj je bilo napisano s velikimi slovami: »Sveučilište! To je naš Marko većput pročital, i veselo rekel:

— »Aha! tu je onda ona hiža gđe se

sve na svētu vućiju, da sve znaju onda povedati, koj nje kaj pita, ovde budu mi zasigurno povedali, komu sam ja denes drva prodat!«

Najenput se naputi gor v prvi stok, s korbaćom v ruki, i bos kak je bil. Na stengah, kak je gor išel mu dojde naproti jedenalim gospon, koj je knjige nosil pod pazduhami.

Taki ga zapita:

— »Ti dečko! Kak se meni vidi, ti takaj vu ovu veliku imenitu skolu hodiš. Budi tak dober, daj pověj mi, komu sem ja denes svoja drva prodat?!«

Mladi gospon se ovde veselo nasměje:

— »Znate stric, ja bi vam rad od srca povedal, ali ja još svega neznam, jer stopram ve počnem hoditi vu skolu. Idete gor vu prvi stok, prva vrata na lěvo, tam najдете sedeti jednoga staroga gospona z očajjami, on je ravnatelj, jako glasoviti muž, sve zna! On vam bu znal povedati! Stari je, i sedi pri stolu med knjigami, samo ga pitajte.«

Dijak smejuć odide, a Nemeč Marko

odmašerati iz Albanie. Svaki tojest čela Europā je to čekala, da Srbia koja je sad zmučena nebude se ufala proti monarchiji postavili se i kak ultimatumā vu ruke dobi, odmah bude podložna monarchiji. Srbii su i rusi opomenuli, da sad proti tomu nikaj nezna i mora poslušnuti. Ali nē se to pripetilo. Oktobra dvajsetoga iz Belgrada su javili, da za vezda nemoreju poslušnuti monarchiu. Taljanska, Nemška i monarchia na ov naćin, ako Srbia nebude iz Albanie vun ođišla, s oružjem ju budu nato presiliti.

Jovanovics Jovan srbski poslanik ovak se sgovarja: Pred mesec danom vladari su zahtēvali, da Srbia odmah naj sprazni Albanii, koje sad za zosebno kraljestvu hoćeju skrićati. Mi smo presiljeni bili vladare poslušnuti i albanske hatare sprazniti. Ali kaj se pripetilo poleg toga? Kak smo mi granice spraznili, odmah su albanske bande s oružjem vđrle na Srbsku zemlju i mi smo opet presiljeni bili, one soldate koje smo samo nekoji dan predi odpustili, opet nazat pozvati i nje na albansku granicu spraviti. Srbski šeregi su fletno sgotovili s albanskami bandami i nazat su zavzeli nekoje važneše pozicije od kojih se najleži braniju proti albanskim bandam. Kad se to pripetilo, kraljski korman odmah je zapoved poslal šeregom, da dalje vu Albanii nesmeju iti i tam najpočekaju medjunarodnu komisiiju, koja bude odredila, kak dalko trajaju albanski hatari.

Kad su albanske bande vu Srbii vđrle i tam vužigale i vnogo ljudstva potukle, onda je još Albania samo na papiru stala. Još nēje imala nikakve hatare niti na sevru niti na jugu i vu jednim vremenu su najedenput dva kormanii bili, jeden vu Tirani, jeden pak vu Valoni i Izmael Kemal i Esszad baša su se trgali vu vladu. Medjunarodna komisiija je vu Valoni stanovala i samo tam su mogli nekakov red deržati. Poleg toga Srbia je presiljena bila sebe braniti i hatare oseguriti. Srbia nēje imala nakanenje od Albanie nikaj zeti i ona je poštuvala londonsku veliku konferenciju. Srbia mira hoće imeti. Ako vladari vu Albanii mira napraviju, hatare odrediju i kormanā postaviju sve se taki preobrne. Doklam Europa vu Albanii nebude mira napravila, tak dugo Srbia nemore niti pak nesme svoje šerege iz Albanie vun poteci.

Iz Belgrada pišēju oktobra dvajsetoga, da Srbia nebude se proti monarchiji postavila, jerbo sad vu soldackim poslu jako hudo stoji, ktomu od Bulgarie su straho pak i ruski poslanik sili Srbii, da za vezda naj bude podložna. Srbia vu Albanii šestdeset jezer soldatije ima i sad nēje vu takvim položaju, da bi mogla na magyarski hatar soldatije porinuti. Soldati i stanovnici su se već zadovolili boja. Bulgaria na Srbski hatar sedemdeset jezer soldatije je porinula stēm nakanenjom, da Traciu zavzeme.

Iz Beca javiju, da je srbski konzul v pondeljek na večer pohodil odsvunašnjih poslov ministra i vu ime srbskoga kormana rekel je Berchtoldu ministru, da su već poslali zapoved srbskim šeregom, da za osem danov, kak je to monarchia zahtēvala, naj ostaviju Albanii. Stēm je med Srbiiom i monarchiom mir nastal.

Vrēme je već tak stalo, da monarchia soružjem bude morala presiliti Srbii, da sprazni Albanii. Ali kak se vidi srbski korman je sad jedenput na bolšu pamet poslušal i nece se znami dalje griziti. Za vezda je mir nastal, koj samo onda bude istinski, ako Srbia za osem danov vun se pobere iz Albanie. Nam pak je opet nē vrēdno za drugoga vojlu velike stroške prenašati i morebiti krv prelēvati. Sad nad Europom stoji, kad bude tam do kraja mir napravila i Albanii kralja zebrała.

Piemont zvane novine pišēju, da srbski officiri kad su zapoved dobili, da moraju iz Albanie vun mašerati, jako su svi serđiti nastali i presegli međsobom, da ovu zapoved nebudu poslušali. Druge prijave pak opet tak glasiju, da srbski šeregi su počeli pomalem zavzema mesta sprazniti i da do petka vu Albanii neostane niti jeden srbski baka.

Razmi se, da vu Belgradu sad se opet jako tužiju nanas i to najbolje na Berchtoldu ministru. Kad je Pasicis vu Bescu pohodil Berchtolda, tam je sgovoril, da Srbia posluhne londonsku konferenciju, ali vnogo leži bude za Srbii i za balkanski mir, ako Srbiji dopustiju, da nekoja važneša mesta za jeden čas zavzeme vu Albanii. Berchtold nēje bil proti tomu i ravno zato su se vu Belgradu jako začudili, kad su iz Beća zapoved dobili, da za osem danov sva zavzela mesta vu Albanii moraju sprazniti.

Svrho toga je takov nemir nastal po čeli Srbiji, da su već tak mislili, da započel se bude još jeden krvni boj med Srbiiom i međ monarchiom. Ali srbi su vezda previdli, da zanje sad nestoji takvo vrēme, da bi proti monarchiji se mogli gori postaviti; previdli su i to, da jako lahko bi se pripetilo, da bi vu ovim boju još i onu sğubili, kaj su predi zadobili.

Nikita črnogorski kralj se takodjer jako veseli, da je Srbia poslušnala zapoved monarchije i da je mirna ostala. Veseliju se i podrugod, da je taj konfliktus po mirnim putu se obavil. Nikita tak govori, da Montenegro sad mira hoće imeti i ravno zato, jako su pazili, da su nē prek albanskoga hatara stupili, nego samo su granice čuvali, da su albanske bande ne mogle vu Motenegro vđrti.

Takodjer veselimo se i mi, da nam je mir, jerbo ravno smo nē zelni toga, da bi s bog Albanii, koja je nam nikaj nē vrēdna i koja nam je nē naputu, Srbiiom ili pak morebiti sa rusom jeden krvni boj deržati. Lepše je, kad svaki mira ima.

Kaj svaki gazda mora znati.

Već su vu svakoj seli na glas dali zemeljskoga ministra zapoved, koji je cil, da zaprēci, da se svakojaćki pošastni betegi nebudu tak rezširjavali, kak su se vu prvešim vremenu.

Da je svinjska kuga tak veliki kvar već zrokuvala, to smo si najviše sami krivi. Je, ti i svaki, koj svinje ima, ali je pak imel, jerbo svaki zataji, ako se mu kakva nesreća pripeti na gruntu. Ako komu svinja crkne, to niti zanikaj neće občinskomu poglavarstvu prejaviti. Ali odvezda strogo budu štrofali svakoga, koj to zatajil bude.

Zemeljski minister odredil je sad, da svaki koj marhu ima i koj se s marhom baratuje, kak je pastir, mesar, šintar i svaki koj s marhom brigu ima, odmah pod terhom štrofa, mora prejaviti, ako pozvēdi ili zezna, da negdi je nekakva maršećka kuga. Takodjer svaki mora prejaviti, ako mu je pes ili maćka betežna, ili pak morebiti međ mladinom je kuga. Dakle svaki najmenjši beteg se odmah mora prejaviti. Opet i to se mora prejaviti, ako je marše streljeno,

veselo doskaće v prvi štok, tam na lēvo nad prva vrata nutri.

Predstava je još trajala, a ovde namah utihnulo sve. Slušatelj i drugi učitelj, su se stajali s sedišca, i pozorno motrili na ovaj čudoviti prizor.

Nemec Marko se pred stolom nakloni, obraz se mu tužno napravi i počne prositi ovak :

— »Gospon profesor! Čul sem, da su najprveši i najspametnejši pod ovom strehom, da znaju sve na sveli povedati, koj kaj pozabi, ali nezna. Vište! Ja vas ve tu s gor držecimi rukami prosim: — »Ja vam dam rajši seksar tringelta — naj mi samo toliko povēju, komu sem ja denes drva prodal?«

Kak grom vudri vu smēh sva škola. Sve se smēje, a najbolje pak dijaki, koji su kaj takvoga radi privošćili staromu strogomu ravnatelju.

Direktor si oćalje z nosa vzeme i ves vspljnen vu sramu jednomu drugomu učitelju reće :

— »Ovaj muž je strašno čuden!« Na

to je čekal Marko, taki je zavikal veselo:

— »Zaista Čuden se zove ovaj muž. Čuden Jožef, gled, gled ve sve znam. Široka vulica osemnajst. Tu njim je seksar! Bog njim lepo plati ... s Bogom!«

Tak je našel Marko gazda svojih đev opet i od onda svakomu pripovedava o čudoviti školi.

II. Kak su varaždinci ruskog vojvodu čekali.

Veliki alarm je načinil vu Varaždinu zadnji mesec jeden telegram, kojega je dobil gospodar od grada prvoga hotela »Lam« a. Telegram se je glasil ovako :

„Bereiten Sie drei Zimmer gut eingeheizt!
Gross-Fürst-Alexander.“

Varaždinci su se najme već od negda nadjali, da nje jedenput samo pohodi jeden veliki ruski vojvoda iz Petrograda. Čelū kavānu s venci okinćiju, a hiže kud bi se s kolodvora moral dopelati nadherceg, su bile obkinćene trobojnicami.

Po poldne su se čele procesije vlekle prama kolodvoru. Gđe je već sve črno od ljudstva bilo. Međ njimi takaj veseli i srećni gospodar hotela k »Janjetu.« Onaj blaženi gospodar kavane!

Vlak doruži na kolodvor, i iz sto i sto grlih se začujeju: »Slava! i Živio!« klici. A iz željeznice pak stupiju tri klobučarski agenti: Gross — Fürst — i — Alexander.

III. Na novo pofarbane klupi i Dominik Barćai.

Vu jedne nove toplice se je naselil, jedno leto glasoviti mađarski političkar: Dominik Barcsai. Onaj najveć poznati elegantni gavalēr. Ravnatelj od toplic ga je s velikom paradom prijel, i tak pazil na njega kak na svoje oko.

Presvetli se je ljetovanja prvi dan taki šetal po toplicah s paklenoj eleganciji. Na sebi je imel kak snēg bēle lētne hlaće. Kad se je utrudil, pak si je sel doli na jednu z žutom farbom pofarbanu klup.

opiceno, zgoréto ili pohajano i sbog toga se moralo zaklati.

Koji s maršeckim doktorom daju marhu previziterati, oni samo onda moraju javiti občinskim poglavarom, ako je doktor nekakov pošastni beteg konstatiral na maršetu. Crkveno marše na svakinacin, od česa god je poginulo, mora se prejaviti, da poglavarstvo s određenom pazljivošću, da crketinu pospraviti i da sve onu sversiju, kaj je vu ovim poslu odredjeno.

To se ne pita, ali je crketina pes, maček, kokoš, krava, svinja, konj ali kaj god drugo, svako je treba najedenput prijaviti, koj to zamudi. štrofa se zahodi.

Ako vu nekoji občini maršekli doktor pošastni beteg najde, od onoga dana sve je treba javiti, dakle nê samo crketinu, nego i to, ako se proda iz občine marše. Takodjer prejaviti se mora, ako mesar odira kravu ili tele. Na to odvezda občinsko poglavarstvo veliku brigu mora imati i odmah kotarskomu sudcu prejaviti, ako negdi nekakvu falingu najdeju. Pre kojim gazdi marše doli dojde tam odmah maršekli doktor sve previzitera i njegovoga dvora zapre, da se beteg dalje nebude rezirjavaj. Dakle stakvoga dvora nije smeti marhu na pasu pustiti, nije smeti s njom voziti stêm menje pak s njom vu drugu občinu ili na sejam iti. Ako naprimer nekomu svinja crkne, poglavarstvu odmah mora dvora zapreti i na vidljivo mesto tablicu obesiti, na koji stoji, kakov beteg je vu dvoru se našel. Na tablici naprimer stoji »sertésvész« stakvoga dvora niti gnoja nêje smeti vu takvo mesto voziti, gde se svinje paseju. Nêje smeti vu takov dvor trgovce, mašetare ili druge kupce pustiti, jerbo oni moreju najljezi betega reznosti.

Stom zaprekom hoće minister napomoć biti gazdom, da poleg jednoga nêsu na stotine ljudstva kvarni. Denes je svakomu odredjeno za svoju dobrotu, da svaki posluhne ovu zapoved i da ju svaki odberži. Jeden na drugoga mora paziti, da nikaj takvoga nišci ne zataji, jerbo samo tak se moći braniti proti strahovitni kugi. Ako još i denes budu tak nepazljivi gazdi, da se strašiju pred tem, onda kuga nigdar nebude prestala. Nêje smet samo nato gledati i paziti, da marše od glada nepogine, nego i nato je treba veliko pasku imeti, da vu

Prije kak si je sedel, je imel još béle hlače, ali kad se je već stal, su se mu videl po hlačah veliki barnasti fleki. Od klupi žuta farba, se je vu veliki vrućini gor stalila i ova zrokuvala nesreću. Presvétli su se, taki odžurili v kavanu, da si hlače zamêniju.

Ravnatelj od toplic si je pulil lasi od srditosti. Večer pak je odisel vu sobu politikara da ga prosi za oprost.

Nê ga našel doma. Komornik mu je samo tuliko rekel:

— »Pemenili su s hlače i rekli: Ovde je nê dobro nositi béle hlače, zato da su žutkaste klupi! — Na ovo su si oblekli žutkaste hlače i odisli se setat.«

Direktor je na pol nori odbežal za presvétlim prama oni strani parka, na koji strani je onaj dan klupi na bélo dal farbati. Ali — već je kesno bilo. . .

Presvétli je već sedel sa svojimi žutimi hlačami na bélo pofarbani klupi!

betegu skim predi smo maršeta napomoć, samo tak je moći na milijune blaga obraniti, ako svaki posluhne zakona.

Sajmeni obznana.

Poleg kolere vu kaniž, zabanjeni csáktornyainski Teresija sajam bude se ovaj mesec (okt 30-ga) četrtak s velikom živinogoritiranjem održavalo.

— **Poziv.** Csáktornya-okolični Gospodarstveni Okrug november mesec 4 ga dana predpoldan ob pol 10 uri drži svoju godišnu sednicu u varaškoj vječnici. Predmet: Činovnikim, občinskim punomoćnikim, redoviti i začasni članim primanje i zbiranje; nadalje odlučivanje okrugske dielo i proračun, pregledavanje godišnjega računa. Mestierich Aladár predsiednik.

KAJ JE NOVOGA?

— **Osem danov pod zemljom.**

Tak se pripetilo, da Tomatevski Janoš polski težak vu jedni amerikanski rudi je delal. Nekoji dan zapoved je dobil, da naj jednu pećinu s dinamit patronom rezbije. Tomatevski je posluhnuo zapoved, spustil se je vu rudu ali malo se je pre račun ukanil. Dinamitpatron je predi eksplođeraj, kak bi on bil mogel vu dojt. Ruda se okolo njega zarušila i on je tak ostal nuter zaprti, kak miš vu mislovki. Kak se je nesreća pripetila, odmah su došli branitelji, da ga odsmrti odslobodiju, ako je živ ostal. Najpredi su svedom luknju zvrtili donjega i poluknji su telefona spustili nuter. Težak se odmah oglasil i on jim je dirigeral, kak moreju najblize donjega dojt. Po ovoj istoj luknji su ga i hranili. Tjam na osmi dan su mogli tak dalko dokopati, da su ga mogli vun zeti. Siromak čisto je gol bil i tak črni, kak vuglen. Na suncu je skorom pogleda zgubil, drugo se mu je nê pripetilo. Jeden amerikanski cirkus odmah mu je obećal deset frankov, ako svaki večer pol vure bude vu cirkusu prepovedaj, kak je obavil ove osem danov pod zemljom. Tomatevski nêje štel to gori zeti, jerbo kak on veli, nazat hoće težak biti i njemo je puno više on kruh vréden, kaj si sam s dvema rukama zaslužil.

— **Smrtna pljuska.** Kramer Agošton nekoji dan je vu jednu budapeštisku krčmu pogledal. Tam se je svojim negdašnjim pajdašom, Mukacs Šandorom zisel. Počeli su se pomaleme zabavljati i od politike se razgovorali. Denes je itak bedastoča se od politike spominati, ali ovi dva su još vekši bedaki bili, jerbo vu ovi hurmastoći tak su se poštricali, da su jeden drugomu spjuskami rezlagali svoju pravicu. Nazadnje je Lukács tak pljusnuo Krameru, da je odmah skup opal. Došli su aranitelji, koji su ga vu Rokus špitalj štel odpeljati, ali na putu jim je vumrl. Lukacsu su svrhu toga zaprli.

— **Fišpan vu Medjimurju.** Veliki župan Zalavarmegije dr. Balás Béla minući tjeden je službeno pohodil Medjimurje. V tork je došel iz Perlak varasa i predi kak bi bil vu Csáktornya došel, pohodil je ovodu vu Felsőpustafa občini. Csáktornja varaš za za ovu vrême ves je bil nakinćeni zastavami. V tork i sředu pohodil je sve škole i urede. V sředu navečer na časť fišpana velika večerja — banket — je bil vu »Zrinyi« salodi, na kojoj su prek sto varaških poglavarov i stanovnikov nazadni bili. Više napit-

nie setu čulo, vu kojih su fišpana slavili. V četrtak vjuto okolo osme vure na dveju automobili su nekoja gospoda sprevodila fišpana vu Ráckanižu, gde su nove orsačke škole svetili svelikom svečanostjom. Odovud su vu Stridóvár odisli, gde su takodjer orsačke škole pohodili, navečer pak nazat vu Csáktornya su došli. Drugi dan je fišpan Drávavásárhelyske orsačke škole pohodil i stêm je dokončal svoj prvi službeni put vu Medjimurju.

— **Dinamitpatron.** Vu Csikeria občini poleg Szabadke školska deca su naputu, kad su iz škole dimo isla, počela ritati jednu stvar zakuju su nê znala, kaj morebiti. Tak su to počeli predsobom ritati, kak labodu. Skim duže je igrača trajala, stêm više dece se je nabralo skup. Jeden dečec je malo bole vritnuo vu tu labodu i laboda se svelikom silom sprožila. Tak je eksplođerata, da zmed dece osem je na smrt oranila, više pak njih je strahovitno oranila. Smed dijakov su već vure vumrli. Za labodu gledeča stvar je jeden dinamitom nabiti patron bil. Sad žandari i poglavarstvo zvěda, kak je taj patron na put mogel dojt i što ga je tam podlećil. Tuliko se već zazvedilo da takve patrone »Magyar Államske« željeznice imaju. Na jednoga opušćenoga težaka imaju somlju i tak misliju, da on je patrona podlećil deci, med kojih je više željezničkih činovnikov dece bilo i stêm si je štel svoju sřebu spuniti. Zaprli su ga.

— **Razbojniki vu krčmi.** Beren varasu su razbojniki vdrli vu jednu krčmu i šestdesetsedem lét staru Zendericu su zaklali i porobili. Dekla ju je v nedelju jutro, kad je vu sobu stupila, mrtvo našla. Žandari su taki previdli, da vu krčmi su razbojniki bili, su nad krov nuter došli. Žensku su spavajuć našli vu sobi, vanjškoša su joj hitili na glavu i onak su ju zadušili. Zatem su potrli romara i zeli su vun deset jezer gotovi penez, takodjer i stolove kiste, gde je okolo četiristo frankov bilo. Na tri tajjanske težake imaju sumlju, koji su zvečera vu krčmi pili. Žandari su je već vlovili.

— **Umorstvo.** Vu Tab občini Béres Gjura karadski stanovnik se skončal. Béres je već devetdeset lét bil star i vu dosta dobrim položaju je živel, samo nikak je nê bil zadovoljen s denešnjim svétom. Smirom je tužen hodil, doklam je minući tjeden zginul od sina, prikim je živel. Stopram sad su ga našli mrtvoga vu jednim zdcenu.

— **Skončani puntari.** Vu Csataldazi minući petek skončali dva officire, koji su proti kormanu puntu delali. Svrho toga zroka i vu Konstantinopolju su dva officire na smrt odsudili i taki je obesili.

— **Od sřebe je skončal obiteljja.** Iz Rima pišuju, da je tam strahovitnom krvoločnostjom jeden dimo pušteni rob skončal céloga obiteljja. Masseti stari rob je tak mislil, da obitelj ga je prejavil i poleg toga je došel vu rešt. Zato je vužgal otcovu hižu. Kad je otca pred ognjom vujtij štel Masseti je na smrt vpićil otca, dva brate, dva šogore, jedno šogoricu i dvoje male dece. Zatem je još štel i bratovu hižu vužgati, ali to je već nê imal časa. Došli su žandari, na koje se takodjer znožom postavil. Jeden žandar ga je vu čřevu vpićil. Nato je krvolok doli opal. Kad su ga gori štel zdićil, tak je žandara znožom vpićil, da je odmah tam vumrl. Na to ga je drugi žandar vu prsa strelil i stêm ga je do kraja skončal.

Gabona árak. — Ciena žitka.

3679/1k. 1913.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	18.00—
Rozs elsőrendű	Hrż	13.50—
Árpa	Ječmen	13.50—
Zab	Zob	14.00—
Kukoricza	Kuruza suha	10.20—
Fehér bab új	Grah beli	18.50—
Sárga bab	zuti	14.00—
Vegyes bab	změšan	13.20—
Kendermag	Konopljeno seme	20.00—
Lenmag	Len	20.00—
Tökmag	Koščice	21.00—
Bükköny	Grahorka	15.00—

I. Árverési póthirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt Récesei József zalaujvári lakos végrehajlatónak ifj. Turk György illetve ennek örökösei Turk Katalin férj. Sarics Józsefné, Turk Magdolna férj. Jurisics Györgyné, Turk Mária nagykoru hajadon, Sárícs József mint kisk. Turk István, József és János gyámja zalaujvári valamint dr. Schwarz Lajos csáktornyai ügyvéd mint néhai ifj. Turk György ismeretlen örökösei részére kirendelt ügygondnok végrehajtást szenvedettek elleni 107 K 66 f. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az utóajánlati árverést Sarics József zalaujvári lakos utóajánlata folytán a tcz. 27. §-a értelmében elrendelte minek folytán végrehajlatónak 107 K 66 f. tőke, ennek 1912. évi július hó 1-től járó 5% kamatai 41 K 10 f. peri, 51 K 99 f. végrehajtási 22 K 30 f. árverés-kérelmi és még felmerülő költségekből álló kövelelés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbíróóság területéhez tartozó és Turk Katalin férj. Sárícs Józsefné Turk Magdolna férj. Jurisics Györgyné, Turk Mária nkoru hajadon, kisk. Turk István József és János végrehajtást szenvedettek nevén álló zalaujvári 40 sztkvben 257 hrsz. ingatlannak fele 134 K, 20 f. becsáron, az u. o. 40 sztkvben 349 hrsz. ingatlannak fele 242 K, az u. o. 131 sztkvben 258/2 hrsz. ingatlan fele 314 K 60 f. cecsáron Zalaujvár község házánál

1913. évi november hó 5. napján délelőtti 10 órakor

Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek felénél alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A jelen árverés a zalaujvári 40 sztkvben 349 hrsz. ingatlannal c/a. özv. Medved Istvánné szül. Bernát Dorottya zalaujvári lakos javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti szolgalmi jogot sem érinti.

Árverési vevő a vételár felét az utóajánlati árverés foganatosítási költségeket is viselni tartozik.

Csáktornya, 1913. szept. 15. 750

Kiadó lakás.

Csáktornyan a Salon-féle házban (Kossuth Lajos-utca) egy három szoba, konyha stb. mellékhelyiségekből álló lakás kiadandó.

Bővebbet ugyanott.

750 1-2

Sirolin "Roche"
orvosilag ajánlja a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen, **tüdőbetegségek, gégehurut, szamárhurut, gyermekek görvélykórja ellen.**

ÜRES PETROLEUM HORDÓKAT

vesz bármely magyarországi állomásról Ed. Suppanz nagykereskedése **Pristova** (Steiermark) 750 1-3

Megbízható, kitünő szerkezetű kecskeméti BORSAJTÓ

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezete, mint az O. K. H. tagja gyarából. Az **IPARI ÉS HÁZIIPARI SZÖVETNEZETEN BESZERZŐ ÉS ÉRTESÍTŐ KÖZPONTJA** Budapest, VIII., József-körút 36. sz. Tessék árjegyzéket kérni.

Málnaszörp

(Himbersaft)

a legtisztább hegyi málnanedvből vendéglősök, cukrászok és gyógyszerészek részére 5 kilótól felfelé kapható

BAUER M.-nél
Zagreb, Petrinja-utca 83

750 1-3

Egy jó erkölcsű fiú **mészáros tanonc**nak azonnal felvétetik. :: Bővebbet a kiadóhivatalban.

757 1-3

Hirdetés.

Drávaszentiváni telkemet (8 hold) egészben vagy részletekben **eladom.**

Szabol Balázs Drávaszentiván, 1. háasz.

754 1-4

Obznana.

Vu Drávaszentivánu dobrovoljno hočem prodati svojega grunta i polog njega 8 mekot zemlje vu skupnim, ali pak na više falate.

Szabol Balázs, Drávaszentiván hižnibroj 1.

Hirdetés!

Van szerencsém jelenteni, hogy 1913. évi október 19-én, **Csáktornyan Petőfi- és Mező-utca sarkán (volt Szocsics-féle házban)**

Török kávéházat

nyitok, pontos kiszolgálással. Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Teljes tisztelettel

fehím Csabaics

750 2-3

Oglas!

Znamim da u Csáktornya na vulgo **Petőfi i Mező-vulice (bivša Szocsics, sada Szivoncsikvi) kući 1913. oktobra 19-ga**

Tursko kavano

otvorim, molim za s'ćim veći pohod, podvorba izvrstna.

Za štovanjem

fehím Csabaics

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. közjegyző ezennel közhírré teszi, hogy a Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársaságnak kézi zálogba adott és az özv. **Molnár Józsefné féle házban elhelyezett 2075 kor. 78 fillér értékű téli és nyári szövetek és barchetek özv. Molnár Józsefné házában folyó évi november hó 5-ik napján d. u. 3 órakor megtartandó nyilvános árverésen közbejövetelem mellett azonnali készpénzfizetés ellenében eladtni fognak.**

Csáktornyan, 1913. okt. 25.

751 1-1

Dr. ISOÓ VICTOR kir. közjegyző.

opićeno, zgoréto ili pohajano i sbog toga se moralo zaklati.

Koji s maršeckim doktorom daju marhu previziterati, oni samo onda moraju javiti občinskim poglavarom, ako je doktor nekakov pošastni beteg konstatéral na maršetu. Crkjeno marše na svakinačin, od česa god je poginulo. mora se prejaviti, da poglavarstvo s odredjenom pazljivoštom, da crketinu pospraviti i da sve onu sveršuju, kaj je vu ovim postu odredjeno.

To se ne pita, ali je crketina pes, maček, kokoš, krava, svinja, konj ali kaj god drugo, svako je treba najedenput prijavit, koj to zamudi. štrofa se zahodi.

Ako vu nekoji občini maršeki doktor pošastni beteg najde, od onoga dana sve je treba javiti, dakle né samo crketinu, nego i to, ako se proda iz občine marše. Takodjer prejaviti se mora, ako mesar odтира kravu ili tele. Na to odvezda občinsko poglavarstvo veliku brigu mora imati i odmah kotarskomu sudcu prejaviti, ako negdi nekakvu falingu najdeju. Pre kojim gazdi marše doli dojde tam odmah maršeki doktor sve previzitera i njegovga dvora zapre, da se beteg dalje nebude rezširjaval. Dakle stakvoga dvora nije smeti marhu na pašu pustiti, nije smeti s njom voziti stém menje pak s njom vu drugu občinu ili na sejam iti. Ako naprimer nekomu svinja crkne, poglavarstvu odmah mora dvora zapreti i na vidljivo mesto tablicu obesiti, na koji stoji, kakov beteg je vu dvoru se našel. Na tablici naprimer stoji »sertésvész« stakvoga dvora niti gnoja néje smeti vu takvo mesto voziti, gde se svinje paseju. Néje smeti vu takov dvor trgovce, mašétare ili druge kupce pustiti, jerbo oni moreju najzeji betega reznositi.

Stom zaprekom hoće minister napomóc biti gazdom, da poleg jednoga nésu na stotine ljudstva kvarni. Denes je svakomu odredjeno za svoju dobrotu, da svaki posluhne ovu zapoved i da ju svaki obderži. Jeden na drugoga mora paziti, da nikaj takvoga ništi ne zataji, jerbo samo tak se moći braniti proti strahovitni kugi. Ako još i denes budu tak nepazljivi gazdi, da se strašuju pred tem, onda kuga nigdar nebude prestala. Néje smet samo nato gledati i paziti, da marše od glada nepogine, nego i nato je treba veliko pasku imeti, da vu

Prije kak si je sedel, je imel još béle hlače, ali kad se je već stal, su se mu videl po hlačah veliki barnasti fleki. Od klupi zuta farba, se je vu veliki vručini gor stalila i ova zrokuvala nesreću. Presvétli su se taki odzurili v kavanu, da si hlače zaménju.

Ravnatelj od toplice si je pulil lasi od srditosti. Večer pak je odisel vu sobu politikara da ga prosi za oprost.

Né ga našel doma. Komornik mu je samo tuliko rekel:

— »Pemeniti su su hlače i rekli: Ovde je né dobro nositi béle hlače, zato da su žutkaste klupi! — Na ovo su si oblekli žutkaste hlače i odisli se šetat.«

Direktor je na pol nori odbežal za presvétlim prama oni strani parka, na koji strani je onaj dan klupi na bélo dal farbati. Ali — već je kesno bilo.

Presvétli je već sedel sa svojimi žutimi hlačami na bélo pofarbanu klupi!

betegu skim predi smo maršeta napomóc, samo tak je moći na milljune blaga obraniti, ako svaki posluhne zakona.

Sajmeni obznana.

Poleg kolere vu kanž, zabranjeni csáktornyainski Teresija snjam bude se ovaj mesec (okt 30-ga) četrtak s velikom živinugoritiranjom obdržavalo.

— Poziv. Csáktornya-okolični Gospodarstveni Okrug november mesec 4 ga dana predpoldan ob pol 10 uri drži svoju godišnu sednicu u varaškoj viećnici. Predmet: Činovnikim, občinskim punomoćnikim, redoviti i začasni članim primanje i zbiranje; nadalje odlučivanje okrugske dielo i proračun, pregledavanje godišnjega računa. Mestierich Aladár predsiednik.

KAJ JE NOVOGA?

— Osem danov pod zemljom.

Tak se pripetilo, da Tomatevski Janoš polski težak vu jedni amerikanski rudi je delal. Nekeji dan zapoved je dobil, da naj jednu pečinu s dinamit patronom rezbije. Tomatevski je posluhnuo zapoved, spustil se je vu rudu ali malo se je pre računú vkanil. Dinamitpatron je predi eksplođerál, kak bi on bil mogel vun dojtí. Ruda se okolo njega zarušila i on je tak ostal nuter zaprti, kak miš vu misolovki. Kak se je nesreća pripetila, odmah su došli branitelji, da ga odsmrú odslobodiju, ako je živ ostal. Najpredi su svedrom luknju zvrkali donjega i poluknji su telefona spustili nuter. Težak se odmah oglašil i on jim je dirigéral, kak moreju najbliže donjega dojtí. Po ovoj istoj luknji su ga i hranili. Tijam na osmi dan su mogli tak dalko dokopati, da su ga mogli vun zeti. Siromak čisto je gol bil i tak črni, kak vuglen. Na suncu je skorom pogleda zgubil, drugo se mu je né pripetilo. Jeden amerikanski cirkus odmah mu je obečal deset frankov, ako svaki večer pol vure bude vu cirkusu prepovedal, kak je obavil ove osem danov pod zemljom. Tomatevski néje štel to gori zeti, jerbo kak on veli, nazat hoće težak biti i njemo je puno više on kruh vréden, kaj si sam s dvema rukami zaslužil.

— **Smrtna pljuska.** Kramer Agošton nekoji dan je vu jednu budapeštisku krčmu pogledal. Tam se je svojim negdašnjim pajdašom, Mukacs Sandorom zišel. Počeli su se pomalem zabavljati i od politike se razgovorati. Denes je itak bedastoća se od politike spominati, ali ovi dva su još vekši bedaki bili, jerbo vu ovi hurmastoći tak su se poštricali, da su jeden drugomu spljuskami rezlagali svoju pravicu. Nazadnje je Lukács tak pljusnuo Kramera, da je odmah skup opal. Došli su arantelji, koji su ga vu Rokus špitalj štelí odpeljati, ali na putu jim je vumrl. Lukácsa su svrhu toga zapri.

— **Föišpan vu Medjimurju.** Veliki župan Zalavarmegije dr. Balás Béla minući tjeden je službeno pohodil Medjimurje. V tork je došel iz Perlak varasa i predi kak bi bil vu Csáktornya došel, pohodil je ovodu vu Felšöpushafa občini. Csáktornya varaš za za ovu vréme ves je bil nakinčeni zastavami. V tork i sředu pohodil je sve škole i urede. V sředu navečer na čast föišpana velika večerja — banket — je bil vu »Zrinyi« salodi, na kojoj su prék sto varaških poglavarov i stauovnikov nazačni bili. Više napit-

nie setu čulo, vu kojih su föišpana slavili. V četrtak vjutro okolo osme vure na dveju automobili su nekoja gospoda sprevodila föišpana vu Ráckanizu, gde su nove orsačke škole svetili svelikom svečanostjom. Odovuđ su vu Stridóvár odisli, gde su takodjer orsačke škole pohodili, navečer pak nazat vu Csáktornya su došli. Drugi dan je föišpan Drávavásárhelyske orsačke škole pohodil i stém je dokončal svoj prvi službeni put vu Medjimurju.

— **Dinamitpatron.** Vu Csikeria občini poleg Szabadke školska deca su naputu, kad su iz škole dimo išla, počela ritati jednu stvar zakuju su né znala, kaj morebiti. Tak su to počeli predsobom ritati, kak labodu. Skim duže je igrača trajala, stém više dece se je nabralo skup. Jeden dečec je malo bole vritul vu tu labodu i laboda se svelikom silom sprožila. Tak je eksplođerála, da zmed dece osem je na smrt oranila, više pak njih je strahovitno oranila. Smed dijakov su već više vumrli. Za labodu gledeća stvar je jeden sdinamitom nabiti patron bil. Sad zandari i poglavarstvo zvéda, kak je taj patron na put mogel dojtí i što ga je tam podlećil. Tuliko se već zazvedilo da takve patrone »Magyar Államske« željeznice imaju. Na jednoga odpusćenoga težaka imaju somlju i tak misliju, da on je patrona podlećil deci, med kojih je više željezničkih činovnikov dece bilo i stém si je štel svoju sřebu spuniti. Zapri su ga.

— **Razbojniki vu krčmi.** Beren varasu su razbojniki vdrli vu jednu krčmu i šestdesetsedem lét staru Zendericu su zaklali i porobili. Dekla ju je v nedelju jutro, kad je vu sobu stupila, mrtvo našla. Zandari su taki previdli, da vu krčmi su razbojniki bili, su nad krov nuter došli. Žensku su spavajuć našli vu sobi, vanjškoša su joj hitili na glavu i onak su ju zadušili. Zatem su potri romara i zeli su vun deset jezer gotovi penez, takodjer i stolove kšte, gde je okolo četiristo frankov bilo. Na tri taljanske težake imaju sumlju, koji su zvečera vu krčmi pili. Zandari su je već vlovili.

— **Umorstvo.** Vu Tab občini Béres Gjura karadski stanovnik se skončal. Béres je već devetdeset lét bil star i vu dosta dobrim položaju je živel, samo nikak je né bil zadovoljen s denšnjim svétom. Smirom je tužen hodil, doklam je minući tjeden zginul od sina, prikim je živel. Stopram sad su ga našli mrtvoga vu jednim zdencu.

— **Skončani puntari.** Vu Csataldži minući petek skončali dva officire, koji su proti kormannu puntu delali. Svrho toga zroka i vu Konstantinopolju su dva officire na smrt odsudili i taki je obesili.

— **Od sřebe je skončal obiteljja.** Iz Rima pišēju, da je tam strahovitnom krvoločnostjom jeden dimo pušteni rob skončal čeloga obiteljja. Masseti stari rob je tak mislił, da obitelj ga je prejavil i poleg toga je došel vu rešt. Zato je vužgal otcovu hižu. Kad je otca pred ognjom vujtí štel Masseti je na smrt vpicił otca, dva brate, dva šogore, jedno šogoricu i dvoje male dece. Zatem je još štel i bratovu hižu vužgati, ali to je već né imal časa. Došli su zandari, na koje se takodjer znožom postavil. Jeden žandar ga je vu čřevu vpicił. Nato je krvolok doli opal. Kad su ga gori štelí zdići, tak je žandara znožom vpicił, da je odmah tam vumrl. Na to ga je drugi žandar vu prsa strelił i stém ga je do kraja skončal.

Gabona árak. — Ciena žitka.

3679/tk. 1913.

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	18.00—
Rozs elsőrendű	Hrč	13.50—
Árpa	Ječmen	13.50—
Zab	Zob	14.00—
Kukoricza	Kuruza suha	10.20—
Fehér bab új	Grah beli	18.50—
Sárga bab	zuti	14.00—
Vegyes bab	zmésan	13.20—
Kendermag	Konopljenoseme	20.00—
Lenmag	Len	20.00—
Tökmag	Koščice	21.00—
Bükköny	Grahorka	15.00—

I. Árverési póthirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd által képviselt Récsei József zalaújvári lakos végrehajthatónak íj. Turk György illetve ennek örökösei Turk Katalin férj. Sarics Józsefné, Turk Magdolna férj. Jurisics Györgyné, Turk Mária nagykoru hajadon, Sárics József mint kisk. Turk István, József és János gyámja zalaújvári valamint dr. Schwarz Lajos csáktornyai ügyvéd mint néhai íj. Turk György ismeretlen örökösei részére kirendelt ügygondnok végrehajtást szenvedettek elleni 107 K 66 f. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében az utóajánlati árverést Sarics József zalaújvári lakos utóajánlata folytán a tcz. 27. §-a értelmében elrendelte minek folytán végrehajthatónak 107 K 66 f. tőke, ennek 1912. évi július hó 1-től járó 5% kamatai 41 K 10 f. peri, 51 K 99 f. végrehajtási 22 K 30 f. árverés-kérelmi és még felmerülendő költségekből álló köveletés kielégítése végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbíróóság területéhez tartozó és Turk Katalin férj. Sárics Józsefné Turk Magdolna férj. Jurisics Györgyné, Turk Mária nkoru hajadon, kisk. Turk István József és János végrehajtást szenvedettek nevén álló zalaújvári 40 sztkvben 257 hrsz. ingatlannak fele 134 K, 20 f. becsáron, az u. o. 40 sztkvben 349 hrsz. ingatlannak fele 242 K, az u. o. 131 sztkvben 258/2 hrsz. ingatlan fele 314 K 60 f. cecáron Zalaújvár község házánál

1913. évi november hó 5. napján délelőtti 10 órakor

Zakál Henrik csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.

Kiáltási ár a fentebb kitett becsár, melynek felénél alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez letenni.

A jelen árverés a zalaújvári 40 sz. tkvben 349 hrsz. ingatlanra c/a. özv. Medved Istvánné szül. Bernát Dorotya zalaújvári lakos javára bekebelezett holtiglani haszonélvezeti szolgalmi jogot sem érinti.

Árverési vevő a vételár felét az utóajánlati árverés foganatosítási költségeket is viselni tartozik.

Csáktornya, 1913. szept. 15. 750

Kiadó lakás.

Csáktornyan a Salon-féle házban (Kossuth Lajos-utca) egy három szoba, konyha stb. mellékhelyiségekből álló lakás kiadandó.

Bővebbet ugyanott.

758 1-2

Sirolin "Roche"
orvosilag ajánlja a légzőszervek mindennemű megbetegedése ellen,
tüdőbetegségek,
gégehurut,
szamárhurut,
gyermekek görvélőkórja ellen.
* Kapható minden gyógyszerésztől.
Egy üveg 400 K.

ÜRES PETROLEUM HORDÓKAT

vesz bármely magyarországi állomásról **Ed. Suppanz** nagykereskedése **Pristova** (Steiermark) 759 1-3

Megbízható, kitűnő szerkezetű **kecskeméti BORSAJTÓ**
szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezete, mint az O. K. H. tagja gyarából, Az **IPARI ÉS HÁZIIPARI SZÖVETHEZETEN BESZERZŐ ÉS ÉRTÉNESÍTŐ KÖZPONTJA**
Budapest, VIII., József-körút 36. sz.
Tessék árjegyzéket kérni.

Málnaszörp

(Himbersaft)

a legtisztább hegyi málnanedvből vendéglősök, cukrászok és gyógyszerészek részére 5 kilótól felfelé kapható

BAUER M.-nél
Zagreb, Petrinja-utca 83

755 1-3

Egy jó erkölcsű fiú **mészáros tanonc**nak azonnal felvétetik. :: Bővebbet a kiadóhivatalban.

757 1-3

Hirdetés.

Drávaszentiváni telkemet (8 hold) egészben vagy részletekben **eladom.**

Szabol Balázs Drávaszentiván, 1. házsz.

754 1-4

Obznana.

Vu Drávaszentivánu dobrovoljno hočem prodati svojega grunta i poleg njega 8 mekot zemlje vu skupnim, ali pak na više falate.

Szabol Balázs, Drávaszentiván hižnibroj 1.

Hirdetés!

Van szerencsém jelenteni, hogy 1913. évi október 19-én, **Csáktornyan Petőfi- és Mező-utca sarkán (volt Szocsics-féle házban)**

Török kávéházat

nyitok, pontos kiszolgálással.

Kérem a nagyérdemű közönség becses pártfogását.

Teljes tisztelettel

fehím Csabaics

760 2-3

Oglas!

Znamim da u Csáktornya na vulgo **Petőfi i Mező-vulice** (bivša Szocsics, sada Szivoncsikivi) kući 1913. oktobra 19-ga

Tursko kavano

otvorim, molim za s'ćim veći pohod, podvorbna izvrstna.

Za štovanjem

fehím Csabaics

Árverési hirdetmény.

Alulirt kir. közjegyző ezennel közhírré teszi, hogy a Csáktornyai Takarékpénztár Részvénytársaságnak kézi zálogba adott és az özv. Molnár Józsefné féle házban elhelyezett 2075 kor. 78 fillér értékű téli és nyári szövetek és barchetek özv. **Molnár Józsefné házában folyó évi november hó 5-ik napján d. u. 3 órakor** megtartandó nyilvános árverésen közbejövetelem mellett azonnali készpénzfizetés ellenében eladatni fognak.

Csáktornyan, 1913. okt. 25.

751 1-1

Dr. ISOÓ VICTOR kir. közjegyző.

Kiadó lakás.

Árpád-u. 3. sz. ház I. emeletén
egy három szoba, konyha
stb. mellékhelyiségek-
ből álló lakás

kiadó

UGYANOTT FÖLDSZINT
IRODAHELYISÉGNEK AL-
KALMAS 2 SZOBA KIADÓ.

30évetet lapunk kiadóhivatalában.

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híza broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu
od najbolše vrsti

v a p n a .

Koji treba za
zidanje, može ga
dobiti u svako doba
doma pri njemu uz naj-
falešu cieniu. Koji treba cيلي
vagon dobi vapno čisto
fal. Tržim takaj razcie-
pana suha bukova
drva na vagu.

568 24-4

Czipésműhelyemet

1. hó 12-én a Rákóczi-utczai
Petrics Viktor féle
házba helyeztem át.
Szives pártfogást kér

Meskó Bálint

czipész.

Hirdetmény.

A MATTERSdorfer N. perlaki cég csődtömegéhez tartozó 3 da-
rab egyenként 400 korona névértékű Perliaki takarékpénztári részvény
1913. évi október hó 31 napjának délután 1él 4 órájaker Nagyka-
nizsán, dr. FRIED ÖDÖN ügyvéd ur, csődválasztmányi elnök irodájában
szóbeli ajánlati uton el fog adatni.

Bánatpénz 120 kor.

Az eladási feltételek dr. Fried Ödön ügyvéd úr, nagykanizsai lakós-
nál és alulírott tömeggondnoknál tekinthetők meg.

Perlakon, 1913. évi október hó 23-án.

Dr. PICHLER GYULA ügyvéd
csődtömeggondnok.

752 1-1

A Budapesti Hsztalos Ipartestület védnöksége alatt álló

BUTORCSARNOK

718 1-10

szövetkezet

mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja, Budapest, VII. József-
körút 28. (Békkocsis-utca sarkán). Budapest, VIII. Üllői-ut 18. állandó

lakásberendezési kiállítása

nyitva reggel nyolc órától este nyolc óráig. :: Beléptidj nincsen.

SÜRGÖNY!

Tisztelettel értesitem Csák-
tornya és vidéke hölgykö-
zönységét, hogy szükségletét
női confectióban egyenlőre
ne szerezze be, mert az

október hó 30-án tartandó országos pót-vásár

alkalmával a „Zrínyi“ szálló
nagytermében óriási válasz-
tékban fogok női- és gyer-
mekkabátokat bámulatos
olcsó árért árúsítani! :: Kiváló
tisztelettel

STERN JÓZSEF

női divatruháza - Nagykanizsa

Egyenruhák

tisztek, katonai hivatalnokok, önkéntesek,
vasuti- és postatisztek, tűzoltók, erdész-
tiszték, pénzügyőrök és mindenrendű
egyenruhát viselő testületek részére a
legjobb és legegységesebb kiállításban.

A magas kormánytól több ezer katonai fegyvert vettünk át, ennél fogva ezen kitűnő fegyvereket rendkívül előnyös árban szállíthatjuk és pedig:

1 drb teljesen jó Kropatschek csendőrségi fegyver 20 K, 1 drb szebb fegyver 25 K, 1 drb ideális szép fegyver 30 K, 1 drb Kropat-
schek szurony 1 K, 1 drb fegyverszij 1 K, 1 drb fegyverszij szélesebb és jobb 2 K, 1 drb derékszij táskával 3 K, 1 drb töltény-
táska 3 K, 1 drb élestitény 10 f, 1 drb vaktöltény 10 f, 1 drb eszvaruazó nyéllal 20 f, 1 drb törölvás fegyvertisztítószó 20 f.

TILLER Pompás polgári ruhák

MÓR ÉS TÁRSA

csász. és királyi udvari szállítók

Budapest, II. ker., Váczi-utca 35

DISZMAGYAR RUHÁK, legszebb libériák.